

datum : 22 februari 2024
ons kenmerk : Z/24/154220/349814
betreft : Open brief burgemeester Tjarda Struik aan alle Leiderdorpers

Beste dorpsgenoten,

100 Dagen ben ik nu jullie burgemeester. De tijd is omgevlogen. Het lijkt wel gisteren dat iedereen in het gemeentehuis een blinddoek op had met de tekst 'Leiderdorp hoort zo'. Sinds dat moment ben ik op ontdekkingsstocht gegaan in ons dorp en in de omgeving. Samen met fietsmaatjes Jan en Wim doorkruiste ik op de duofiets het dorp en de polders. Ik genoot van hun verhalen over hoe het reilt en zeilt in Leiderdorp, terwijl de koude wind door mijn haren waaide. Ik had mooie ontmoetingen met peuters en mensen op gezegende leeftijd en alles daartussenin. Ik sprak met brandweerlieden, BOA's en buitendienstmedewerkers. Collega-bestuurders van omliggende gemeenten en collega's in het gemeentehuis. En heel veel anderen. In een buurthuis, kantoor, winkel of gewoon op straat. Ik heb door de ogen van anderen kennisgemaakt met Leiderdorp. Ik heb van iedere minuut genoten. Van het ontdekken en observeren. Van het leren kennen en het lachen. Dat smaakt naar meer, dus ik ga gewoon door met fietsen, wandelen, praten en vooral: luisteren.

Hart en ziel inzetten voor het dorp

Want door scherp te luisteren heb ik nu - na 100 dagen - denk ik een goed beeld van hoe het hoort in Leiderdorp. Wat gebeuren er prachtige dingen in deze gemeente. Er zijn zoveel mensen die zich met hart en ziel inzetten voor dit dorp en haar inwoners. Ze zijn actief in het bestuur van hun sportclub. Organiseren samen met hun burens een straatfeest. Bezorgen ouderen een gezellige middag door tijd te maken voor een praatje en een spelletje. Of ze maken Leiderdorp op hun vrije zaterdag nóg mooier en nóg schoner door samen met andere vrijwilligers zwerfvuil op te rapen. Ik zou al deze mensen wel willen noemen en bedanken. Maar dan wordt dit meer een boek dan een brief en dat is denk ik ook weer niet de bedoeling. Weet in ieder geval dat ik al dat moois zie en daar heel veel waardering voor heb.

Trots op ons dorp

Al 100 dagen roep ik met trots overal (en echt niet alleen op social media): 'Hoi, ik ben Tjarda en ik ben de bijna blinde burgemeester van Leiderdorp'. En sinds onze verhuizing op 9 februari zeg ik ook: 'Ik ben een Leiderdorper'. We voelen ons hier als gezin thuis. Het klinkt misschien cliché, maar ik ben oprecht trots op ons dorp. Trots op de manier waarop wij samenwerken en dingen voor elkaar boksen. Trots op onze eigenheid en onze eigenwijsheid. Wat ik helaas ook heb gemerkt, is dat niet iedereen er even trots op is om Leiderdorper te zijn. Zo sprak ik iemand die schoorvoetend toegaf dat hij op vakantie zegt uit Leiden te komen. Want wie kent Leiderdorp nou? Iemand anders gaf aan het gevoel te hebben dat Leiderdorp soms overvleugeld wordt door grote broer Leiden. Ik betreur dit. Want zo hoeft het niet te zijn. Als er iets is wat ik als burgemeester – samen met jullie! – wil realiseren dan is het wel dat wij allemaal trots zijn op dit dorp. Dat iedereen weet wat we hier doen en wat we hier willen. En onze toekomst vol zelfbewustzijn en zelfvertrouwen tegemoet zien.

100 dagen en 3 observaties

De afgelopen 100 dagen heb ik genoeg aanknopingspunten gezien om te weten dat dit een haalbaar doel is. Ik proef veel positieve energie, gedrevenheid en gemeenschappelijkheid. Maar eerlijk gezegd heb ik ook minder mooie dingen ervaren. Ik heb ook gezien hoe het volgens mij níet hoort in Leiderdorp. Voor alle duidelijkheid: de negatieve zaken overheersen mijn beeld absoluut niet. Maar ik vind het toch jammer. En omdat ik van openheid en transparantie houd, wil ik ze hier wel benoemen. Juist omdat ik ervan overtuigd ben dat we deze dingen kunnen oplossen. Samen. Daarom deel ik hier drie observaties met jullie. Van mooie en minder mooie dingen.

Observatie 1: Over 'ik' en 'wij'

Mijn eerste observatie gaat over hoe mensen elkaar bejegenen. In Nederland en ook hier in Leiderdorp zie ik hoe mensen tegenover elkaar staan. Elkaar wantrouwen. Het draait veel om 'ik, ik, ik'. Ik ben benadeeld. Ik word niet serieus genomen. Ik wil dat de gemeente direct de bestrating voor mijn deur vernieuwt. De ander doet dit of dat fout. Waarom krijgt hij wel die subsidie en ik niet? De focus ligt veel op het 'ik' en het eigen belang en helaas veel minder op het gemeenschappelijk belang, het 'wij'.

Afwachtendheid en gebrek aan vertrouwen

Er wordt wat af gemopperd. Er wordt heel veel gezegd - en ook weer niet. Waar het echt om draait, blijft vaak verborgen onder de tafel. Ik proef niet altijd een open houding naar iemand anders, maar afwachtendheid en gebrek aan vertrouwen. Die stilte en dat wantrouwen zijn voor mij soms oorverdovend. Ik ben namelijk van nature zwaar gevoelig voor dit soort spanningen en gedragingen. Ik detecteer dat van een kilometer afstand, het is bijna als een zesde zintuig. Ik proef het tijdens vergaderingen op het gemeentehuis en ook tijdens ontmoetingen daarbuiten.

Écht zien en écht begrijpen

Bijvoorbeeld tijdens een bijeenkomst met verschillende ondernemers. Ik liep daar met een frisse blik rond om kennis te maken met iedereen. Een vishandelaar schudde mij een beetje stug de hand. Ik was meteen benieuwd waarom. Hij vertelde dat hij zijn terras wilde uitbreiden, maar dat hij geen vergunning kreeg. Hij was wel een beetje klaar met de gemeente, want hij werd naar zijn gevoel alleen maar tegengewerkt. Zo begrijpelijk. Ik ben ook ondernemer geweest en kom uit een ondernemersnest. Ondernemers willen doen en door. Actie.

Zo werkt het niet altijd bij een gemeente, want wij moeten verschillende belangen en voorwaarden tegen elkaar afwegen. Het is goed om dat soort dingen eerlijk uit te spreken. Tegelijkertijd is het ook waardevol je echt te verdiepen in de standpunten en situatie van een ander. Om elkaar écht te zien en écht te begrijpen. Met de vishandelaar en mij is het uiteindelijk goed gekomen. Want tijdens een bezoek aan de Winkelhof een paar weken later heb ik genoten van zijn heerlijke kibbeling. Hij heeft geduld betracht bij het proces van de vergunningverlening. En ik deed ook een stap in zijn richting door als vegetariër een stukje vis te eten.

Geen schaakwedstrijd maar symfonieorkest

Zoeken naar wat ons als mensen verbindt, elkaar begrijpen. Het kan zo eenvoudig zijn. Maar het is kennelijk helemaal uit de mode. Het gebeurt veel te weinig naar mijn smaak: mensen het voordeel van de twijfel geven, in plaats van elkaar met vooroordelen tegemoet treden. Werken vanuit de focus op het 'wij' en het gezamenlijke belang is allesbehalve vanzelfsprekend. In de gemeente én in het gemeentehuis. Soms heb ik het gevoel alsof veel mensen het leven zien als een schaakwedstrijd. Je zet de ene strategische zet na de andere, waarbij het uiteindelijke doel is om de ander schaakmat te zetten. Niks mis met een spannende schaakpartij, maar zo kijk ik niet naar het leven. In mijn ogen zitten we samen in een symfonieorkest. We hebben allemaal dezelfde partituur voor ons en iedereen voegt met zijn eigen instrument een waardevolle bijdrage toe aan het geheel. Iedereen is even belangrijk voor het eindresultaat. Ons gezamenlijke doel is om prachtige muziek te maken waar niet alleen wij, maar ook andere mensen van genieten. En in de tussentijd hebben wij muzikanten ook nog eens veel plezier in ons samenspel.

Burgemeester als dirigent

Het lijkt me goed voor de mensen binnen én buiten het gemeentehuis om te beseffen dat ik een burgemeester ben die zichzelf als een dirigent van een symfonieorkest ziet. Iemand die dol is op in harmonie samenwerken. Iemand die ervoor zorgt dat iedereen gehoord wordt en er niet alleen geluisterd wordt naar de instrumenten die het meeste geluid maken. Begrijp me goed: dit betekent niet dat iedereen het maar met elkaar eens moet zijn. Ik houd van een eerlijk debat. Maar wel een debat met de intentie om er samen uit te komen en resultaten te boeken. Want ik ben ook die burgemeester/dirigent die het beste uit het orkest wil halen. En er alles aan zal doen om het leven van de mensen in de zaal/het dorp net dat beetje leuker, fijner en beter te maken.

Observatie 2: Wat hebben we het ingewikkeld gemaakt

Dan mijn tweede observatie van de afgelopen 100 dagen. We hebben alles in de bestuurlijke wereld wel heel ingewikkeld gemaakt. Of we doen over van alles heel ingewikkeld. Ik weet niet precies wat het is, maar ik begrijp heel goed dat gewone mensen het niet begrijpen. Dat ze veel afstand voelen tot de overheid. En overweldigd zijn door de vele, ingewikkelde regels. Ik worstel daar zelf soms ook mee.

Oog op echte mensen verloren

Ik heb dikke beleidsstukken voor mijn neus gekregen die ik drie keer moest lezen. En toen begreep ik het nog niet. Ik zat bij overleggen tussen bestuurders die praten, praten en nog meer praten. In die gesprekken voeren systemen, kaders en processen de boventoon - en niet de menselijke maat. We zijn het oog op echte mensen verloren. Ik ben zelf nu bestuurder, maar aan die bestuurlijke bubbel wil ik niet meedoen.

Dus toen iemand het op een gegeven moment had over 'de integraliteit van disciplines', was voor mij de maat vol. Ik wist echt wel waar het over ging. Maar ik vond het toch nodig om gewoon een simpele vraag te stellen: 'Wat bedoel je daar precies mee?' Want als je bedoelt dat verschillende afdelingen goed met elkaar moeten samenwerken, zeg dat dan gewoon.

Zeg het in begrijpelijke taal

Ik beloof dat ik dat soort vragen (nog) vaker zal stellen. Ongemakkelijk misschien soms – en misschien ook soms voor sommige mensen. Maar ik wil op deze manier helpen om de ingewikkelde bestuurlijke wereld begrijpelijker te maken. Ik wil de mensen om mij heen stimuleren om het in eenvoudige, normale taal te zeggen. Taal die iedereen begrijpt. Want door al het jargon dat bestuurders, ambtenaren en politici uitkramen, lijkt het wel alsof we blind zijn voor waar het over gaat in ons werk: mensen. Daarom is het ook zo belangrijk dat onze inwoners begrijpen wat wij aan het doen zijn. Wat we bedoelen en willen. Wat een bepaald besluit voor effect heeft voor mensen en bedrijven. Dat is wel zo transparant. En dat leidt denk ik uiteindelijk ook tot meer vertrouwen. In elkaar en in de politiek. Daarom ben ik ook zo blij dat sinds kort bij ieder raadsstuk een korte toelichting op het onderwerp staat. In gewonemensentaal. Een prima stap om de kloof tussen de bestuurlijke wereld en die van gewone mensen te overbruggen.

Observatie 3: Open voor eigentijds burgemeesterschap

Mijn derde observatie van de afgelopen 100 dagen is positiever. Ik ben geraakt door de vriendelijke en open manier waarop ik als nieuwe burgemeester word benaderd. Want ik ben niet alleen nieuw, maar de dingen gaan ook net even anders. En echt niet alleen omdat ik bijna blind ben. Natuurlijk zijn er mensen die de kat uit de boom kijken. Dat is begrijpelijk en helemaal prima. Er zijn misschien zelfs mensen die stiekem hopen dat ik over een bananenschil struikel. In het echt of in overdrachtelijke zin. Ook dat mag, zolang je maar niet doelbewust die bananenschil voor mijn voeten legt. Maar over het algemeen staan mensen open voor mij en de eigentijdse manier waarop ik het burgemeesterschap invul. Daar ben ik blij mee en ook heel dankbaar voor. Dit is een van die dingen die Leiderdorp de fijnste gemeente van Nederland maakt.

Warm welkom

Zo word ik door de ambtelijke organisatie op een fantastische manier ondersteund. Ik herinner me ook nog goed de eerste keer dat ik onze brandweermannen ontmoette. De commandant bood mij direct zijn arm aan en begeleidde mij naar de kantine. Wat een warm welkom! Ik zie het ook terug in de reacties op social media. Onder mijn bericht over de intocht van Sinterklaas stond bijvoorbeeld: 'Ik vind je een leuke burgemeester en niet zo een stijve dame of heer waarvan je nooit weet of je iets kan zeggen als ze erbij staan.'

Toegankelijk en benaderbaar

Dat is ook precies hoe ik ben als persoon en wil zijn als burgemeester: toegankelijk en benaderbaar. Ik hoor graag wat mensen écht denken en wat er écht speelt. Want zo kan ik als burgemeester beter mijn werk doen en beter meehelpen aan het oplossen van de problemen van Leiderdorp en de Leiderdorpers. Daarom maak ik ook laagdrempelige filmpjes op social media en daar ga ik graag mee door. Bijkomend voordeel is dat ik door deze filmpjes – weliswaar met een knipoog – ook serieuze dingen kan uitleggen en bespreekbaar kan maken. Wat het werk van een BOA precies inhoudt. Wat een burgemeester allemaal doet. Hoe het zit met de toegankelijkheid van overheidsgebouwen.

En dat daar dan soms ook humorvolle reacties op komen, kan ik wel waarderen. Deze bijvoorbeeld: 'Heb je wel oog voor iedereen in Leiderdorp, vgm zie je de meeste mensen niet staan.'

Wat je van mij mag verwachten: ABC-G

Tot zover de drie algemene observaties na 100 dagen burgemeesterschap. Ik zei hierboven al dat ik een toegankelijke en benaderbare burgemeester wil zijn. Hoe zie ik mijn rol verder? Heel in het kort is het voor mij een kwestie van ABC-G:

- Aanspreken
- Benoemen
- Contact maken
- Gewoon mezelf zijn.

Ik licht dat graag even kort toe.

Aanspreken

Ik zal mensen wijzen en aanspreken op hun gedrag als dat in mijn gedrag niet door de beugel kan of niet bijdraagt aan een mooier en sterker Leiderdorp. Goed gedrag zal ik subtiel belonen. Soms is een appje met een compliment al voldoende. Ik zal ook reageren op gedrag dat in mijn ogen niet zo wenselijk is. Dat zal ik doen bij inwoners en ondernemers die uit de bocht vliegen. Als ik wantrouwen waarneem. Ook bij collega-bestuurders binnen deze gemeente en daarbuiten. Ik wil dat wij onze tijd en energie op een goede manier inzetten. De problemen van Leiderdorpers oplossen. Op een prettige manier samenwerken. Ter geruststelling: dat zal ik heus niet allemaal in de openbaarheid doen. Maar ik zie hier voor mezelf als burgemeester wel een rol weggelegd.

Benoemen

Wat ik als burgemeester al doe en zal blijven doen, is zaken benoemen. Dus een vraag stellen als ik iets niet begrijp. Even in gewonemensentaal vertellen waar het in een bepaald debat of bij een bepaald beleidsdocument om gaat. Gewoon hardop aangeven wat mij opvalt. 'Hey, wat gebeurt er nu hier aan tafel?' 'Ik merk dat je wat ongemakkelijk op je stoel begint te schuiven, waarom is dat?' 'Wat mooi om te zien dat u zich hier zo hard voor maakt'. Wat fijn dat er verschillen zijn tussen de partijen.' Het is dus eigenlijk het ondertitelen van een ongemakkelijke situatie om op die manier te proberen om de sfeer en de situatie te verbeteren.

Contact maken

De 'C' van mijn ABC-G staat voor 'contact maken'. Ik geniet enorm van het ontmoeten van mensen. Het horen van hun verhalen. Het begrijpen van hun zienswijze, belangen en hun acties. Ik sta graag dichtbij mensen. Letterlijk en figuurlijk. Want als ik dichtbij sta, zie ik tenminste nog een klein beetje om wie het gaat. Al is het maar de kleur van iemands trui. Ik zit zelfs aan mensen (voor wie zich daaraan stoort of gaat storen: gewoon zeggen). Luisteren is cruciaal voor het maken van écht contact. En dan vooral luisteren zonder te oordelen of zelf te zenden. Koos Jansen, de oud-burgemeester van Zeist, zei altijd: 'Door veel te vinden, kun je niet verbinden.' Ik ben het helemaal met hem eens. Ik zoek altijd naar die verbinding, naar echte interactie. Vraag mij daarom niet om voor een zaal met mensen te gaan staan om alleen maar te gaan zenden. Ik heb geluid en interactie nodig. Dus laat je vooral horen als ik ergens ben.

Gewoon mezelf, gewoon Tjarda

En dan tot slot de 'G' van mijn ABC-G. Ik blijf gewoon mezelf. Gewoon Tjarda, die ook nog eens burgemeester is. Iedereen mag gewoon 'je' en 'jij' tegen mij zeggen. Want ik vind het fijn om het gevoel te hebben dat we het samen doen. En daar hoort wat mij betreft gewoon 'je' bij. En ik ben ervan overtuigd dat ik – als er een crisis is of ik mensen op hun gedrag moet aanspreken – ook met de aanspreektitel 'je' de juiste dingen kan doen. Dat ik zo gezag kan hebben en uitoefenen. Ik geloof ook dat je én geloofwaardig en gezaghebbend kunt zijn als bestuurder én grappige TikTok-filmpjes kunt maken. Ik wil voor mensen gewoon Tjarda zijn. Ik durf te laten zien dat ik feilbaar ben. Ik maak ook gewoon fouten, zoals ieder ander mens. En je kunt mij ook aanspreken op die fouten. Ik maak graag grapjes – die meestal ook nog ten koste van mezelf gaan. Ik ben een 'gewoon' mens (voor zover die al bestaan). En ik ben ook een burgemeester die het liefst midden tussen de mensen staat. Iemand die altijd op zoek is naar een manier om wat te betekenen voor iemand anders en voor deze gemeente.

De ontdekkingstocht gaat verder

Ik rond af. Ik ben nu 100 dagen jullie burgemeester. Het was en is een avontuur. Een prachtige ontdekkingstocht die ik graag voortzet. Ik wil graag van nog meer Leiderdorpers horen wat hun verhaal is en wat hen drijft. En ik zet ook mijn ontdekkingstocht naar het burgemeesterschap met heel veel plezier en energie voort. Af en toe is het voor mij nog zoeken naar mijn rol. Niet zozeer naar de manier hoe dé burgemeester iets moet aanpakken, maar hoe déze burgemeester iets wil aanpakken. Want ik doe dingen wel anders dan anderen en ik vind het hartstikke stoer dat jullie daar als Leiderdorpers open voor staan. Soms zoek ik nog naar de balans. Soms wil ik dingen doen, maar kan ik ze beter laten.

Zo werd ik de afgelopen periode geconfronteerd met een levensgroot dilemma. Aan de ene kant zit ik in mijn eerste 100 dagen als burgemeester van Leiderdorp en wil ik de beste versie van mezelf als boegbeeld van deze gemeente laten zien. Aan de andere kant was onze zoon ziek en moest hij geopereerd worden. Een operatie waarna hij nog een week in het ziekenhuis lag. Ik wilde er 100% zijn voor onze zoon én onze gemeente. Dat kon natuurlijk niet. Heel eerlijk: dit gevoel verscheurde mij. Terwijl ik in die periode gewoon op straat liep, sprak een wat oudere mevrouw mij aan. We hadden een mooi gesprek over het stellen van prioriteiten. Ze vertelde mij de belangrijkste levensles die zij op haar leeftijd had geleerd: je gezin gaat altijd voor. Ook al is het ene 'gezin' waar je moeder van bent een heel dorp en roepen ze harder om aandacht. Dat gesprek was voor mij zo waardevol en hielp mij echt op dat moment. Dus heel veel dank daarvoor mevrouw met de zwart/witte hond!

Het zijn dit soort momenten die het verschil maken. Dit soort connecties die ons als mens én samenleving sterker maken. Zo hoort het in Leiderdorp! Zo moeten we in mijn ogen samen leven en samen werken. Alsof we samen in een symfonieorkest zitten. En daar draag ik vanuit mijn rol graag een steentje aan bij. En wat zou het mooi zijn als over een tijdje iedereen in ons dorp op een feestje, op vakantie of op het werk vol trots zegt: 'Ik ben een Leiderdorper'.

Aan mij zal het niet liggen. Op naar de volgende 100 dagen!

Met een hartelijke groet, jullie burgemeester,

Tjarda Struik